

ANSA
Association of Norwegian
Students Abroad

POLITISK ARBEIDSPROGRAM 2011-2012

ANSA's formål er å

- informere om og oppfordre til utdanning i utlandet*
- ivareta utenlandsstudentenes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser*
- skape forståelse for den ressurs utenlandsstudentene representerer i kraft av sin internasjonale erfaring og kompetanse*

1 UTENLANDSSTUDIER

2 **Lik rett til utdanning**

3 Alle skal ha lik rett til å velge egen utdanning og utdanningssted. Å studere i utlandet skal være en
4 reell mulighet for alle, uavhengig av alder, kjønn, sosial, geografisk eller økonomisk bakgrunn.

5
6
7 Lik rett til utdanning innebærer med dette at utenlandsstudentene må sikres økonomiske
8 rammevilkår som gjør det mulig å gjennomføre et studium i utlandet uten egenfinansiering.
9 Studentene skal i størst mulig grad reflektere mangfoldet i det norske samfunn, kulturelt og
10 geografisk. Utenlandsstudenter med barn skal ha de samme rettigheter som studenter med barn i
11 Norge.

12 **Verdien av utenlandsstudier**

13 Utenlandsstudier er et strategisk virkemiddel for å internasjonalisere norsk samfunns- og næringsliv.
14 Utenlandsstudier er verdifullt for den enkelte student og for det norske samfunn som helhet.

15 **Utbytte og varighet**

16 Studieoppholdets varighet er av stor betydning for den erfaring som studenten tilegner seg. Det er
17 viktig å anerkjenne at ulike typer studieopphold i utlandet gir ulik kompetanse. Det språklige,
18 kulturelle og faglige utbyttet blir i de fleste tilfeller større jo lenger utenlandsoppholdet varer. Det
19 er derfor uakseptabelt å føre en politikk hvor delgradsstudier prioriteres på bekostning av
20 helgradsstudier.
21
22

23 **Utdanningskapasitet**

24 Det gir store samfunnsøkonomiske gevinster at studenter tar utdanning i utlandet. Sammenlignet
25 med kostnaden ved å opprette nye studieplasser i Norge, er det svært lønnsomt for staten at
26 studenter tar utdanning i utlandet. I en tid hvor etterspørselen etter utdanning vil øke, bør det
27 legges til rette for at de som ønsker å studere i utlandet, får mulighet til det.
28
29
30

31 MÅLSETNINGER FOR STUDENTMOBILITET

32 **Målsetning for antallet utenlandsstudenter**

33 Minst 10 prosent av studenter i høyere utdanning bør ta helgradsstudier utenfor Norge. Av den
34 gjenværende studentmassen bør halvparten gjennomføre minst ett semester i utlandet.
35
36

37 **Geografisk og faglig spredning**

38 Det er ønskelig å ha en geografisk og faglig spredning av norske studenter i utlandet.
39

40 **Lavere og høyere grad**

41 Med færre studenter på lavere grad i utlandet svekkes også rekrutteringsgrunnlaget for høyere grad.
42 En nødvendig økning av den totale studentmobiliteten forutsetter at det satses mer på å tilby
43 utenlandsopphold så tidlig i utdanningen som mulig.
44

45 **Antall innreisende må økes og forholdene bedre tilrettelegges.**

46 Samtidig som norske studenter skal ha mulighet til å studere i utlandet, er det viktig å sørge for at
47 internasjonale studenter får mulighet til å studere i Norge. Balanse i antallet innreisende og
48 utreisende studenter må skje ved at antallet innreisende studenter økes, ikke ved at antallet
49 utreisende reduseres. Norske studenter i utlandet er de fremste ambassadørene for Norge som
50 studieland.

51 ANSA vil:

- 52 • At antallet kvotestudenter økes og at deres økonomiske situasjon ved ankomst til landet
53 sikres.
- 54 • At kvotestudentene får like muligheter til delgradsutveksling som norske studenter.
55
56
57

58 KVALITET

59

60 Kvalitet

61 ANSA mener at kontroll og begrensning av studentenes valg av lærested og studium i utlandet på
62 bakgrunn av rangeringslister i seg selv ikke sikrer utdanningskvalitet. Kvalitet må knyttes opp mot
63 det utbyttet studenten får ut i fra egne interesser, forutsetninger og behov. Best mulig
64 tilrettelegging for kvalitativt gode studievalg må først og fremst skje gjennom god studie- og
65 karriereveiledning.

66

67 Godkjenning og anerkjenning

68 Det er nødvendig å ha et velfungerende og forutsigbart system for godkjenning av utenlandsk
69 utdanning. Utdanning i utlandet bør tilsvare, men ikke nødvendigvis være identisk med, den norske
70 for å gi grunnlag for godkjenning i Norge. Det er avgjørende at GSU-listen ikke blir et hinder for
71 personer med utenlandsk utdanning som ønsker å studere eller arbeide i Norge. Utdanning fra
72 utenlandske læresteder skal anerkjennes på lik linje med tilsvarende utdanning fra norske
73 læresteder.

74 ANSA vil:

- 75 • At GSU-listens kriterier for krav til generell studiekompetanse forenkles.
- 76 • At kriterier for godkjenning av helsefagutdanninger forenkles og at utenlandsk utdanning
- 77 anerkjennes på linje med norsk utdanning.
- 78 • At helsefagstudenter utdannet i EØS-området gis autorisasjon i Norge på lik linje med
- 79 studenter med norsk helsefagutdanning.
- 80 • At helsefagstudenter utdannet i utlandet, uavhengig av autorisasjonsnivå, er sikret lik
- 81 tilgang til praksis og turnustjeneste som helsefagstudenter tatt opp gjennom Samordna
- 82 Opptak.
- 83 • At kriterier for godkjenning av profesjonsfagsstudier blir gjort kjent før studenten begynner
- 84 på studiet
- 85 • At kunststudenter som er utdannet i utlandet skal ha lik rett til etableringsstipend ved
- 86 endte studier som kunststudenter i Norge.

87

88 Kunnskap om utenlandsstudier

89 Det er viktig å spre objektiv og nøytral kunnskap om utdanning fra utlandet på flere plan i det
90 norske samfunn. ANSA skal befeste sin status som Norges ledende informasjonssenter for utdanning i
91 utlandet.

92 ANSA vil:

- 93 • At det statlig tilskuddet til ANSAs infosenteret for studier i utlandet økes.

94

95 Studentvelferd i utlandet

96 God studentvelferd gir bedre studiekvalitet. Et godt tilbud om faglig og sosialt nettverk, rådgivning
97 og beredskap under studiene, er avgjørende for å håndtere utenomfaglige forstyrrelser og sikre
98 større grad av studenttilfredshet og gjennomføring. Utenlandsstudentene må ha et dekkende
99 velferdstilbud på lik linje med det som tilbys studenter i Norge. De norske institusjonene har også et
100 ansvar for studentene når de er på utveksling.

101

102 ANSA vil:

- 103 • At det statlige tilskuddet til ANSAs velferdsarbeid økes.
- 104 • At utenlandsstudenter er sikret samme nivå av statlige velferdstjenester, bistand og
- 105 krisehjelp som studerende i Norge har tilgang til.

106

107

108 STUDIEFINANSIERING

109

110 Statens ansvar

111 Staten har det overordnede ansvar for å sikre gode studiefinansieringsordninger.

112

113 Reelle kostnader

114 Den økonomiske støtten må ta hensyn til utenlandsstudentenes spesielle situasjon, og
115 studiefinansieringen må dekke de reelle studie- og levekostnader.

116

117 **Forutsigbarhet**
118 Studiefinansieringen må være forutsigbar. Studenter som er i gang med et utenlandsstudium, må
119 ikke få sine økonomiske betingelser forverret underveis.
120

121 **Dimensjonering**
122 Spådommer om fremtidig behov for arbeidskraft innenfor fagfelt har tradisjonelt slått feil, og derfor
123 står studenter i Norge i dag fritt i sitt valg av utdanning. Utenlandsstudenter skal også stå fritt i sitt
124 valg av utdanning.
125

126 **Gjeldsbelastning**
127 Gjeldsbelastningen totalt skal ikke være større for en utenlandsstudent enn for en som har tatt et
128 tilsvarende studium i Norge. Den faglige valgfriheten for studier i utlandet som fulgte av
129 omleggingen av studiefinansieringsordningene i 2004, må beholdes, og skolepengestøtten må
130 styrkes.
131 ANSA vil:

- 132 • At stipendandelen av skolepengestøtten økes til 70 prosent for alle utenlandsstudenter.
- 133 • At studiestøtten til førsteåret av godkjente 4-årige bachelorgrader i USA og ikke-vestlige
134 land gjeninnføres. At tidligere kutt i reisestipendet reverseres.
- 135 • At funksjonshemmede sikres samme tilgang til ytelser som de har i Norge under
136 studieopphold i utlandet.
- 137 • At norske studenter skal kunne ta utdanning i EU på like betingelser som EU-borgere.
138

139 **Tilleggstipendiering**
140 Styring av studentstrømmen må skje gjennom insentiver og ikke gjennom begrensninger. Dersom det
141 skapes insentivordninger for å stimulere til økt studentmobilitet til prioriterte land og fag, må disse
142 komme i tillegg til en styrkning av den generelle skolepengestøtten.
143 ANSA vil:

- 144 • At dagens innslagspunkt for tilleggstipend senkes.
- 145 • At studentene må gis søke- og klageadgang når det gjelder hvilke studier som skal være
146 berettiget til tilleggstipendiering.
147

148 **Valutarisiko**
149 Utenlandsstudenter skal ha rett til minimum det samme støttebeløpet som studenter i Norge til å
150 dekke bo- og levekostnader. Staten, ikke utenlandsstudentene, skal bære den største risikoen ved
151 valutasvinginger. En økning i stipendandelen av skolepengestøtten vil gjøre utenlandsstudentenes
152 studiestøtte mindre eksponert for valutasvingninger.
153 ANSA vil:

- 154 • At hele studiestøtten årlig indeksreguleres etter prisstigningen i Norge.
- 155 • At en større del av skolepengestøtten blir justert etter gjeldende valutakurser ved
156 utbetalingstidspunkt.
157

158 **Tilbakebetaling**
159 Vilårene for tilbakebetaling skal være de samme om man etter endt utdanning arbeider i Norge
160 eller i utlandet. Det skal være rentefritak i studietiden. Studielånsrenten etter studiene skal være
161 markedsstyrt, men subsidiert.
162 ANSA vil:

- 163 • At dagens rentepåslag i første omgang halveres og på sikt fjernes.
- 164 • At det gis 12 måneders betalingsutsettelse etter avsluttet studium.
- 165 • At reglene for rentefritak forenkles og terskelen for å få rentefritak de første 12 måneder
166 etter avsluttet studium senkes.
167
168

169 **SAMARBEID OG REPRESENTASJON**
170

171 **Nasjonale myndigheter**
172 ANSA skal være en synlig interesseorganisasjon og kunnskapsleverandør i norsk utdanningsdebatt og
173 aktivt søke å påvirke utformingen av politikken for internasjonalisering av utdanning.
174 ANSA vil ha:

- 175 • Fast styreplass i SIU, Senter for internasjonalisering av høgre utdanning.

- 176
- Fast styreplass i NOKUT, Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen.
- 177
- Fast styreplass i Lånekassen.

178

179 Internasjonalt

180 ANSA skal samarbeide med ambassader og relevante internasjonale organisasjoner når det gjelder
181 tilrettelegging og støtte for utenlandsstudentene og politiske interesseområder.

182

183

184 DELGRADSTUDIER

185

186 Gjennom utveksling av kunnskap, ideer og kultur bidrar studentmobilitet til økt kvalitet i høyere
187 utdanning. Alle studenter i Norge skal derfor ha mulighet til å ta deler av utdanningen i utlandet.
188 Rammepåplaner, regelverk og byråkrati skal ikke være til hinder for studentmobilitet. Statlige
189 ordninger for økonomiske tilskudd til institusjonene må ikke fungere som disinsentiv for
190 studentutveksling. Institusjonene må sørge for gode overganger. Fag tatt i utlandet og fag tatt på
191 egen institusjon, må gi lik uttelling selv om innholdet i fagene kan avvike noe. Institusjonene må
192 anerkjenne at delgradsstudenter i de fleste tilfeller vil ha andre fagkombinasjoner enn
193 hjemmestudentene. Det må også gis like muligheter til å ta to semestre i utlandet uavhengig av
194 lærested og studium.

195

196 Det bør være et mål for institusjonelle avtaler å unngå brukerbetaling. Utdanningsinstitusjonene må
197 ta ansvar for studentmobilitet ved å inngå et bredt utvalg utvekslingsavtaler. Avtalene må sikre
198 kvalitet og faglig utbytte for både for innkommende og utreisende studenter. Internasjonale
199 mastergrader, fellesgradsprogrammer og andre programmer må ha klare mål og lett tilgjengelig
200 informasjon og må være kvalitetssikret og forutsigbare for studentene.

201

202 ANSA vil:

- At studentene skal ha krav på en forhåndsgodkjenning av studier i utlandet.
- At institusjonene må gis insentiver for å bidra til studentmobilitet.

204

205

206

207

VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

208

209 Forberedt på utenlandsstudier

210 ANSA mener videregående opplæring må ha som mål å gjøre elevene generelt kvalifisert også for
211 opptak til studier i utlandet. ANSA ønsker ikke at ordningen med generell studiekompetanse
212 svekkes, da dette betyr at det kan bli vanskeligere og mer uoversiktlig for elevene å kunne møte de
213 opptakskrav som utenlandske læresteder setter. Språkundervisningen i den videregående skolen må
214 styrkes.

215

216 Rådgiving

217 Rådgivertjenesten for karriereveiledning må styrkes. Rådgivere må ha den nødvendige kompetanse
218 og tid til å informere og veilede elevene om studiemuligheter i utlandet.

219

220 Utenlandsopphold

221 Det må bli enklere å ta videregående utdanning i utlandet, og å ta hele videregående skole i
222 utlandet.

223

224

225 ANDRE UTENLANDSOPPHOLD

226

227 Praktikantopphold i utlandet.

228 ANSA mener praksis opphold i utlandet er som utenlandsstudier ett strategisk virkemiddel for å
229 internasjonalisere norsk samfunns- og næringsliv og verdifullt for den enkelte praktikant og for det
230 norske samfunn som helhet.

231

232 Alle skal ha muligheten for å ta praktikantopphold uavhengig av økonomisk bakgrunn. Man skal ikke
233 straffes økonomisk gjennom dårlige kompensasjon og lønnsordninger og ekstra renteutgifter på
234 studielånet når man er praktikant. Et praktikantopphold skal være et opphold hvor opplæring står i

235 fokus, samtidig er viktig at arbeidsgiver anerkjenner den betydelige arbeidsinnsatsen praktikantene
236 legger ned.

237

238 ANSA vil:

- 239 - At det gis rentefritak på studielånet til alle som kan dokumentere praktikantopphold hvor
- 240 inntekten er under 10 000 pr måned, uavhengig av varighet.
- 241 - At stipend, kompensasjon eller lønn skal dekke de faktiske bo og levekostnadene i landet.
- 242 - At reiseutgifter til og fra arbeidsland dekkes.